МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ "КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО"

КАФЕДРА КОНСТРУЮВАННЯ ЕОА

3BIT

з лабораторної роботи №4 по курсу «Основи мікропроцесорної техніки - 1»

Виконав:

студент гр. ДК-82

Сопіра Р. Я.

Перевірив:

доц. Корнєв В. П.

ст. в. Бондаренко Н. О.

Завдання

Створити програму, що виконує віднімання двох довільних чисел заданої розрядності у ASCII форматі:

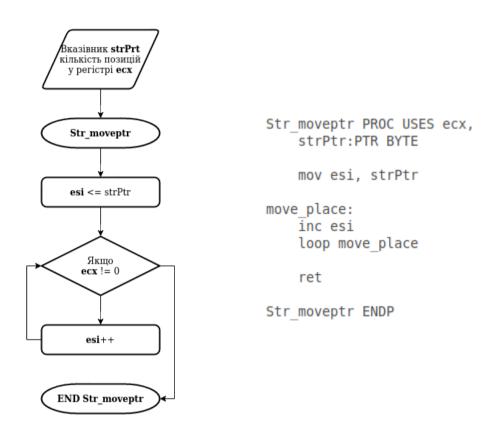
- 1) Числа вводяться по черзі з клавіатури;
- 2) Відняти введені числа;
- 3) Результат операції вивести у консольне вікно;

Блок-схема алгоритму програми

Алгоритм даної програми є непростим і трохи громіздким, тому його варто розбити на кілька окремих взаємопов'язаних блоків, які будуть розглядатися по черзі разом із їх реалізацією на мові асемблеру.

Str_moveptr:

Блок-схема та вихідний код

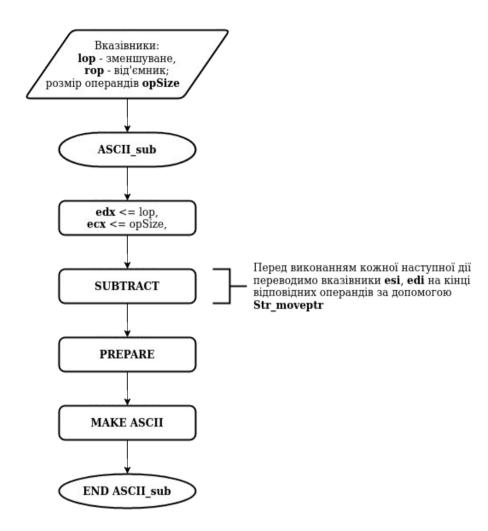
Дана процедура призначена для пересування вказівника вперед на задану кількість позицій у рядку. Кількість позицій на які потрібно пересунути вказівник береться з регістру **ecx**, а вказівник передається як аргумент **strPtr**, що записується у регістр **esi**, який потім повертається як результат.

Далі відбуватиметься інкрементація регістру **esi** і декрементація **ecx** до тих пір, поки останній не буде рівний нулю.

Директива *USES* використовується щоб зберегти значення регістру **есх** до стеку й повернути його після виконання процедури.

ASCII_sub:

Блок-схема

Ця процедура реалізує алгоритм віднімання двох, наприклад, введених з клавіатури чисел у вигляді рядків однакового розміру (результат у першому операнді), корегування (за необхідності) отриманого результату віднімання і формування уже правильного вихідного ASCII рядка.

Дана процедура виконується у три основні етапи:

- 1) **SUBTRACT** етап віднімання рядків;
- 2) **PREPARE** корегування результату за необхідності;
- 3) **MAKE ASCII** формування вихідного рядка для виводу в консольне вікно;

Початок процедури

```
ASCII_sub PROC USES eax ebx edx esi edi,
lop:PTR BYTE,
rop:PTR BYTE,
opSize: BYTE

mov edx, lop ; mov lop start address for checking pointers

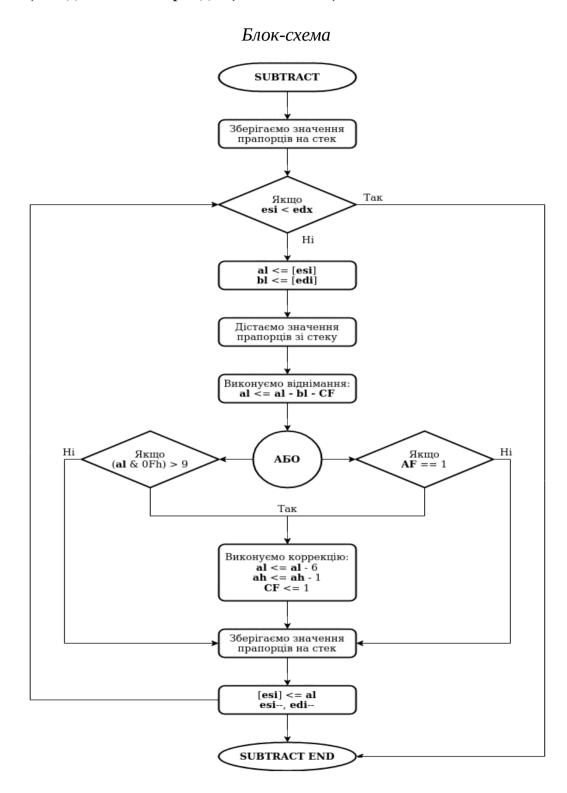
mov ecx, DWORD PTR opSize ; string size to move string pointers to the end invoke Str_moveptr, rop ; move esi to the end of rop mov edi, esi ; copy esi into edi to point into rop invoke Str_moveptr, lop ; move esi to the end of lop
```

Спочатку у **edx** завантажується адреса початку лівого операнда (він же результат), далі серія з викликів процедур **Str_moveptr** і команди **mov** переводить **esi** і **edi** (використовуються як вказівники на лівий і правий операнди відповідно) на певну кількість позицій вперед, а саме на кінці рядків операндів.

Першим, для зручності, виконується зсув вказівника на правий операнд на кількість позицій завантажену у регістр **ecx**, значення із **esi** копіюється у **edi** — тепер **edi** вказує на наймолодший розряд у правому операнді — далі, **esi** зсувається на ту ж кількість позицій і ми готові виконувати віднімання.

Тепер, розглядатимемо кожен із етапів послідовно:

1) Віднімання операндів (SUBTRACT):

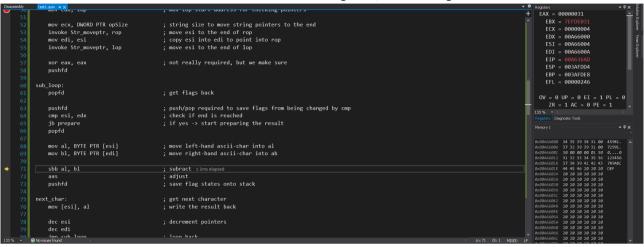
Вихідний код

```
; not really required, but we make sure
   xor eax, eax
    pushfd
sub loop:
    cmp esi, edx
                                       ; check if end is reached
                                       ; if yes -> start preparing the result
   jb prepare
   mov al, BYTE PTR [esi]
                                      ; move left-hand ascii-char into al
   mov bl, BYTE PTR [edi]
                                       ; move right-hand ascii-char into ab
   popfd
                                       ; get flags back
   sbb al, bl
                                       ; subract
                                       ; adjust
   aas
                                       ; save flag states onto stack
    pushfd
next char:
                                       ; get next character
mov [esi], al
                                       ; write the result back
   dec esi
                                       ; decrement pointers
   dec edi
   jmp sub loop
                                       ; loop back
```

Спершу, виконується очищення регістру **eax** і тим самим скидання прапору **CF**, необхідне нам для правильного віднімання наймолодших розрядів. Потім **efl** (регістр прапорців) завантажується на стек командою **pushfd**, виконується перевірка адрес вказівників за схожим принципом, що і в минулій лабораторній і, нарешті, розряди операндів завантажуються у відповідні регістри (лівий у **al**, правий у **bl**), повертаються значення регістру **elf** зі стеку командою **popfd**, виконується команда **sbb** — віднімання, що враховує прапорець переносу **CF**, корекція результату, якщо вона необхідна, і збереження прапорців на стеку для наступних розрядів знову командою **pushfd**.

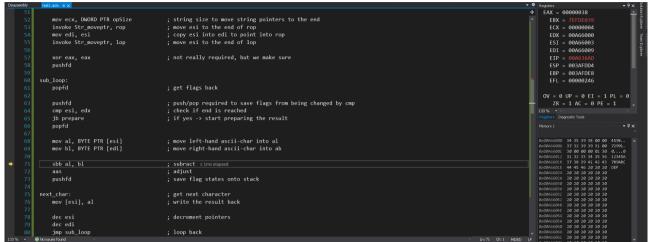
Результат такого порозрядного віднімання двох розрядів деяких чисел наведений нижче.

 31_{16} — 31_{16} = 00_{16} , корекція не потрібна


```
| Second | S
```

 $38_{16} - 39_{16} = FF_{16}$, необхідна корекція результату


```
| Secondary | Modelman | Note | Secondary | Secondary
```

 $FF_{16} \& 0F_{16} = 0F_{16}$

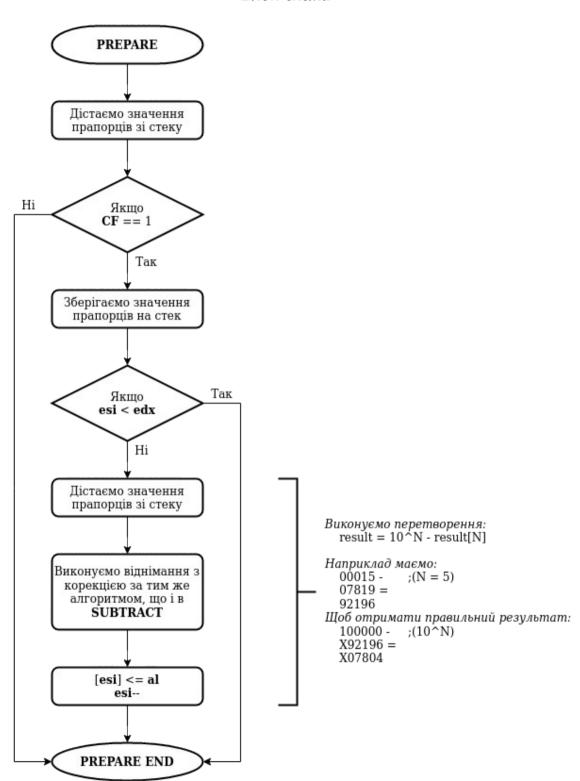
```
0F_{16} - 0G_{16} = 09_{16}
```

```
| Section | Sect
```

Отримуємо поки що правильний результат.

2) Корекція результату (PREPARE):

Блок-схема

Вихідний код

```
prepare:
                                       ; if carry -> the result is negative
   popfd
   jnc resp out
                                       ; check whether positive, if yes skip conversion
   mov al, '-'
                                       ; if not, place '-' before the result
   call WriteChar
   invoke Str moveptr, lop
                                       ; move pointer to the end
                                       : <- this can be a problem
                                       ; if result is negative then do (10^N - result[N-1, 0]) to get true value
convert:
   pushfd
                                       ; again -> done to save the flag states
   cmp esi, edx
                                       ; check if end is reached
   jb resp out
                                       ; if yes -> string is ready to become ascii again
   popfd
   mov al, 00h
                                       ; do the (10[i] - result[i])
                                       ; subtract
   sbb al, [esi]
   aas
                                       ; adjust
   mov [esi], al
                                       ; write back
   dec esi
   imp convert
resp out:
   invoke Str moveptr, lop
                              ; move pointer to the end
```

На початку даного етапу ми повертаємо зі стеку значення прапорців, що були отримані після віднімання найстарших розрядів, для того щоб перевірити чи було отримано від'ємне число ($\mathbf{CF} == 1$), чи додатнє ($\mathbf{CF} == 0$). Якщо було отримано від'ємне число, то результат необхідно відкорегувати за наступною формулою:

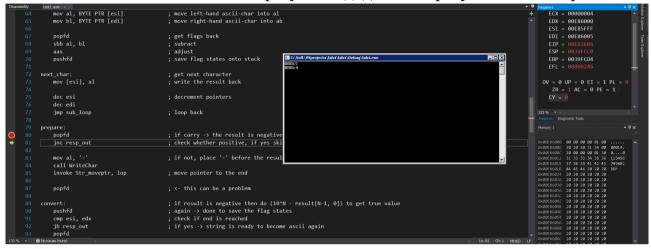
$$10^N - \widetilde{X_N} = X_N$$

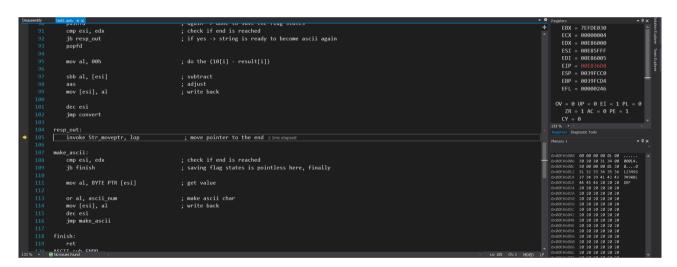
Це реалізовано за майже таким самим алгоритмом, що був описаний вище. У даному випадку збереження перенесення було виконано через своєрідне "екранування" частини коду, що виконує перевірку умови перетинання адрес вказівників - а значить змінює стан прапорців - командами **pushfd**, **popfd**.

Якщо ж отримане число додатнє, то цей етап фактично пропускається і ми переходимо до фінального етапу.

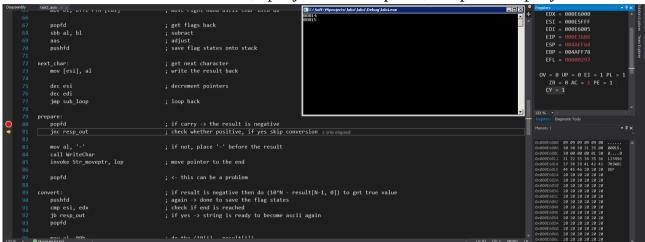
Робота даного етапу проілюстрована нижче:

 00015_{10} - 00014_{10} = 00001_{10} , результат додатній корегування не потрібне

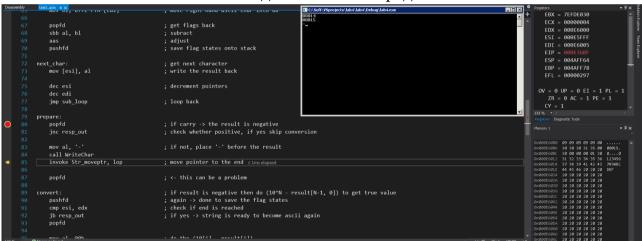

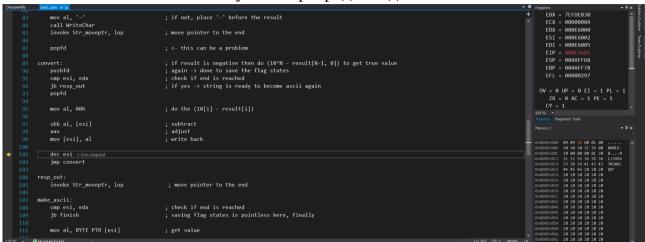
 00014_{10} - 00015_{10} = 99999_{10} , результат не вірний, потрібне корегування

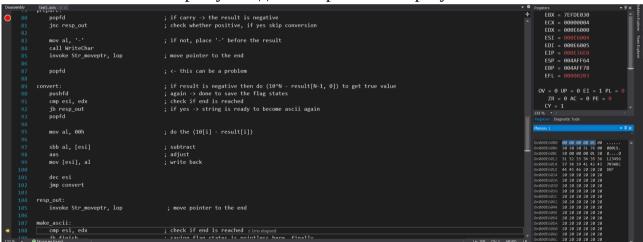
Також виводимо знак '-' перед числом

Виконуємо порозрядне віднімання

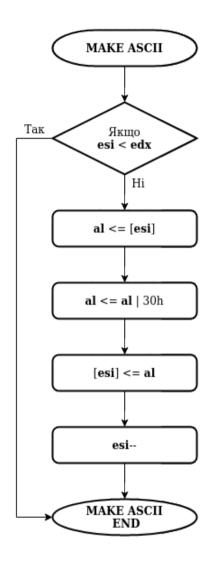

I отримуємо дійсно правильний результат

3) Підготовка результату (МАКЕ ASCII):

Блок-схема і вихідний код


```
make_ascii:
   cmp esi, edx
                                      ; check if end is reached
   jb finish
                                       ; saving flag states is pointless here, finally
   mov al, BYTE PTR [esi]
                                      ; get value
                                      ; make ascii char
   or al, ascii_num
   mov [esi], al
                                      ; write back
   dec esi
   jmp make_ascii
finish:
   ret
ASCII sub ENDP
```

На цьому етапі вважається, що у результаті дій виконаних раніше був отриманий коректний результат.

Останній етап досить прямолінійний: перевіряємо чи не перетнулися адреси вказівників, завантажуємо значення за адресою, що збережена в **esi** y **al**, виконуємо операцію АБО між завантаженим значенням і константою *ascii_num*, що рівна 30_{16} і завантажуємо результат назад за його адресою.

Таким чином формується ASCII рядок готовий до виведення в консоль.

```
| Second | S
```

Висновок

Результатом виконання даної лабораторної роботи стала програма, що може виконувати віднімання двох п'ятирозрядних чисел (за необхідності розрядність може бути збільшена) і виводити результат у консольне вікно для відображення. Для написання програми були використані процедури описані в бібліотеці *Irvine32* та написані власноруч для можливості їх застосування при написанні майбутніх програм.

Вдалося познайомитися більш детальніше з алгоритмами виклику процедур, директивами та командами, що дозволяють часто значно полегшити написання і подальшу оптимізацію програм, ознайомилися з механізмами роботи стеку, командами, що виконують завантаження на або в стек,

Також ознайомилися з різними форматами представлення, збереження і обробки числових даних такими як, наприклад, BCD (binary-coded decimal).

Вихідний код програм доступний за посиланням:

[===]

Повний вихідний код програми: